

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Κρατικές Ενισχύσεις

στο

Π3-77-4.1 LEADER

(ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)»

ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027

ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831
ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

Σοφία Παλλαδινού
Μονάδα Β' Υποστήριξης Επιχειρηματικότητας & Χρηματοδοτικών Εργαλείων
ΕΥΚΕ-ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κρατική Ενίσχυση

άρθ. 107 παρ. 1 της Συνθήκης

Ανακοίνωση της Επιτροπής (2016/C 262/01)

Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

Οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο δικαιούχος του μέτρου είναι «επιχείρηση»

- ❖ **Έννοια της επιχείρησης:** επιχείρηση είναι κάθε οντότητα, είτε πρόκειται για φυσικό είτε για νομικό πρόσωπο, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος της και του τρόπου με τον οποίο χρηματοδοτείται. Οντότητα που «μέσω της πλειοψηφικής συμμετοχής της σε εταιρεία» ασκεί κατ' ουσίαν έλεγχο καθώς «αναμειγνύεται ευθέως ή εμμέσως στη διαχείριση της εν λόγω εταιρείας» είναι επιχείρηση.
- ❖ **Οικονομική δραστηριότητα:** κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα, τα κριτήρια ορίζονται στην (2016/C 262/01) Ανακοίνωση της Επιτροπής

Εξαιρέσεις από το Πεδίο ορισμού του Καν.(ΕΕ) 2023/2831 (Άρθρο 1)

Δε χορηγούνται ενισχύσεις:

- α) προς επιχειρήσεις **στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας**
- β) προς επιχειρήσεις **στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά**
- γ) προς επιχειρήσεις **στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων**
- δ) προς επιχειρήσεις **στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, όταν:**
 - i) **το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις**
 - ii) **η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς**
- ε) για δραστηριότητες που σχετίζονται **με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη**, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα
- στ) **για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων**

Επιχειρήσεις με επιλέξιμη και μη επιλέξιμη δραστηριότητα

Χορήγηση ενίσχυσης σε επιχείρηση με μεικτή δραστηριότητα σε:

- **εξαιρούμενους τομείς α), β), γ) ή δ)** και
- ✓ επιλέξιμους τομείς

Προϋπόθεση

διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας

Με τη χρήση κατάλληλων μέσων :

Όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών

Ορισμοί

(Άρθρο 2)

- ❖ «Γεωργικά προϊόντα»: τα προϊόντα του παραρτήματος I της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013
- ❖ «Πρωτογενής γεωργική παραγωγή»: η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας του παραρτήματος I της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων
- ❖ «Μεταποίηση γεωργικών προϊόντων»: κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση
- ❖ «Εμπορία γεωργικών προϊόντων»: η κατοχή ή η έκθεση γεωργικού προϊόντος με σκοπό την πώληση, η διάθεση προς πώληση, η παράδοση ή κάθε άλλος τρόπος διάθεσης στην αγορά, εκτός από την πρώτη πώληση από πρωτογενή παραγωγό σε μεταπωλητές ή μεταποιητές, και κάθε δραστηριότητα προετοιμασίας ενός προϊόντος για την πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία γεωργικών προϊόντων αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο

Ενισχύσεις de minimis σε επίπεδο Ενιαίας επιχείρησης

Έννοια της Ενιαίας επιχείρησης: Συνδεδεμένες επιχειρήσεις σύμφωνα με τα κριτήρια στο πλαίσιο του ορισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) (σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής και παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014). Ένας όμιλος συνδεδεμένων επιχειρήσεων θεωρείται ενιαία επιχείρηση για την εφαρμογή του Καν. 2023/2831.

Επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- ✓ μια επιχείρηση κατέχει την **πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου** των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
- ✓ μια επιχείρηση έχει το **δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών** του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
- ✓ μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να **ασκεί δεσπόμενη επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης** που έχει συνάψει με αυτήν ή **δυνάμει ρήτρας του καταστατικού** αυτής της τελευταίας·
- ✓ μια **επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας** που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν **οποιαδήποτε από τις παραπάνω σχέσεις με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις** θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση.

300.000€ Όριο Σώρευσης σε επίπεδο Ενιαίας Επιχείρησης

(Άρθρο 3)

- Προηγούμενη **3-ετία σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση σε επίπεδο Ενιαίας Επιχείρησης**
- Ημερομηνία Χορήγησης: **ο χρόνος παραχώρησης του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης**
- Όταν με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης σημειώνεται υπέρβαση των 300.000€ **η εν λόγω νέα ενίσχυση δε χορηγείται.**
- Σε περίπτωση συγχωνεύσεων/εξαγορών, **όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος στις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για τυχόν νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο των 300.000€.** Οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.
- Σε περίπτωση διάσπασης, **η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση,** (η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες της ενίσχυσης). Εάν ο καταλογισμός δεν είναι δυνατός η ενίσχυση κατανέμεται αναλογικά βάση ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

Σώρευση (Άρθρο 5)

Ενισχύσεις με 2023/2831 μπορούν να σωρεύονται με:

- ✓ Με Καν. (ΕΕ) 2023/2832 (ΥΓΟΣ) έως 750.000€
- ✓ Με Καν. (ΕΕ) 1408/2013 έως 50.000€ για τον Γεωργικό Τομέα αθροιστικά έως του ποσού των 300.000€
- ✓ Με Καν.(ΕΕ) 717/2014 έως 30.000€ (40.000€ με εθνικό μητρώο) για τους τομείς της Αλιείας και της Υδατοκαλλιέργειας αθροιστικά έως του ποσού των 300.000€
- ✓ Με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου έως το 100% του κόστους των δαπανών και υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση της Επιτροπής.

Έλεγχος σώρευσης (Άρθρο 5)

Χορήγηση νέας ενίσχυσης με Καν.(ΕΕ) 2023/2831 στις 10/2/2025

Εξεταζόμενη περίοδος 3-ετίας (ημερολογιακά): 10/2/2022 – 10/2/2025

1. Ενισχύσεις με Καν.(ΕΕ) 2831/2023 $\leq 300.000\text{€}$
2. Συμπεριλαμβάνονται όλες οι ενισχύσεις για την Ενιαία Επιχείρηση με όλους τους Καν. de minimis εκτός του ΥΓΟΣ deminimis

$$2831 + 1407 + 1408 + 717 \leq 300.000\text{€}$$

Σ.Σ.

1407/2013 χορηγήσεις έως και 30/6/2024

1408/2013 Γεωργικός Τομέας τροπ. με 2024/3118 από 16/12/2024

717/2014 Τομέας αλιείας & υδατοκαλλιέργειας

ΠΣΣΚΕΗΣ

<https://www.sorefsis.gr>

- Ν.4914/2022 (ΦΕΚ 61/τ.Α' /21-3-2022) άρθρο 57

Η χρήση του ΠΣΣΚΕΗΣ για την καταχώριση και τον έλεγχο σώρευσης των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φορέων που τις χορηγούν, ανεξαρτήτως της πηγής χρηματοδότησης

- ΚΥΑ Αριθμ. 59886/ΕΥΚΕ913 (ΦΕΚ Β' 2417/18.06.2020) Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας - (ΠΣΣΕΗΣ)

Τα στοιχεία για τις χορηγηθείσες ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας καταχωρίζονται στο ΠΣΣΕΗΣ από τον φορέα χορήγησης τους αμελλητί και σε κάθε περίπτωση **εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία χορήγησης του έννομου δικαιώματος της ενίσχυσης.

- 121114/ΕΥΚΕ1883–13/11/2020 ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Παροχή οδηγιών αναφορικά με τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ)

- Καν.(ΕΕ)2023/2831 άρθ.6

Από 1/1/2026, οι πληροφορίες σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας καταχωρίζονται σε κεντρικό μητρώο σε εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Σοφία Παλλαδινού
ΕΥΚΕ-ΧΕ Μονάδα Β΄
τηλ. 210 3742 410
email: s.palladinou@minfin.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

espa.gr

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κανόνες σώρευσης ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας Κανονισμών για παραγωγή πρωτογενούς τομέα

(Άρθρο 5 Καν.(ΕΕ) 1408/2013 & Καν.(ΕΕ) 717/2014)

Χορήγηση νέας ενίσχυσης με Καν.(ΕΕ) 1408/2013 τροπ. με 2024/3118
Εξεταζόμενη περίοδος 3-ετίας: (ημερολογιακά) 1/3/2022 – 1/3/2025

- 1) Ενισχύσεις με Καν.(ΕΕ) 1408/2013 $\leq 50.000\text{€}$
- 2) Ενισχύσεις με Καν.(ΕΕ) 1408 και 717: $1408+717 \leq 50.000$ ¹
- 3) Ενισχύσεις με όλους τους deminimis εκτός ΥΓΟΣ: $1408+717+1407_2+1407+2831 \leq 300.000,00$
- 4) Εθνικό όριο **264,88 εκατ.€ ανά 3-ετία** (οικονομικά έτη)

Χορήγηση νέας ενίσχυσης με Καν.(ΕΕ) 717/2014 στις 1/3/2025
Εξεταζόμενη περίοδος 3-ετίας: (οικονομικά έτη) 2023, 2024, 2025

- 1) Ενισχύσεις με Καν.(ΕΕ) 717/2014 $\leq 30.000\text{€}$
- 2) Ενισχύσεις με Καν.(ΕΕ) 1408 και 717: $1408+717 \leq 50.000$ ¹
- 3) Ενισχύσεις με όλους τους deminimis εκτός ΥΓΟΣ: $1408+717+1407_2+1407+2831 \leq 300.000,00$
- 4) Εθνικό όριο **25,344 εκατ.€ ευρώ ανά 3-ετία** (οικονομικά έτη)

¹ έως του ανώτατου σχετικού ορίου των Καν. 1408/2013 ή του 717/2014 όποιο είναι υψηλότερο

Χορήγηση νέας ενίσχυσης με Καν.(ΕΕ) 2023/2832 (deminimis ΥΓΟΣ)
Εξεταζόμενη περίοδος 3-ετίας: (ημερολογιακά) 1/3/2022 – 1/3/2025

Όλες οι Ενισχύσεις με Καν. (ΕΕ) 360/2012 και 2023/2832: $360+ 2832 \leq 750.000\text{€}$